

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 9Co/116/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1510214473
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Floreková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2019:1510214473.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Magdalény Florekovej a členov senátu JUDr. Romana Huszára a JUDr. Zuzany Posluchovej v právnej veci žalobcu : X.. Z. J., nar. XX.X.XXXX bytom D., I. X, proti žalovaným : 1. W. K., nar. XX.XX.XXXX bytom F. XX, T.Č.. V. X D., B. V. K., 2. K.. O. R., nar. X.X.XXXX D. D., V. X, prechodne bytom D., T. X, zastúpenej SHM PARTNERS, s.r.o., Bratislava, Svätoplukova 28, o zaplatenie 21.576,05 € s príslušenstvom, na odvolanie žalovanej 2 proti čiastočnému rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 15. 1. 2014 č.k. 43C 296/2011 - 86, v pomere hlasov 3 : 0, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e**.
Žalobca má voči žalovanej 2 nárok na náhradu trov odvolacieho i dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1/ Súd prvej inštancie napadnutým (čiastočným) rozsudkom súd zaviazal žalovanú 2 na povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 21.576,05 € s úrokom z omeškania 9 % ročne od 11. 4. 2010 do zaplatenia, ako aj trovy konania pozostávajúce zo súdneho poplatku 1.294,50 € a z trov právneho zastúpenia 754,70 €, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že vykonaným dokazovaním zistil, že medzi účastníkmi konania došlo ku vzniku záväzkového vzťahu; a síce medzi žalobcom a žalovaným 1 na základe zmluvy o pôžičke. Skutočnosť, že došlo k podpisu zmluvy o pôžičke prvoonštančný súd nepovažoval za spornú. Obaja žalovaní - ako dlžník a aj ručiteľ - svoj záväzok uznali aj podpisom dodatku k zmluve zo dňa 23. 5. 2008, v ktorom sa pôžičku zaviazala uhradiť v splátkach žalovaná 2. Žalovaná 2 tvrdenia žalobcu nespochybnila, priznala aj prevzatie viacerých pôžičiek od žalobcu a tiež potvrdila okolnosti, za ktorých došlo k podpisu predmetnej zmluvy a dodatku. Žalovaný 1 spochybňoval platnosť zmluvy aj platnosť dodatku, z dôvodu, že podpísal zmluvu i dodatok pod nátlakom a tiež spochybňoval skutočnú výšku prevzatej pôžičky. Tieto svoje tvrdenia však nevedel hodnoverným spôsobom preukázať. Súd prvej inštancie preto prihliadol jednak na dôkaznú núdzu ohľadom námietok žalovaného 1, ako aj na uznanie nároku žalovanou 2, a preto nemal pochybnosť o platnosti zmluvy o pôžičke, ani o jej obsahu, t.j. o právach a povinnostiach zmluvných strán, či o výške a prevzatí poskytnutej pôžičky. Dospel tak k záveru, že záväzkom v žalovanej výške vyplývajúcim zo zmluvy o pôžičke sú zaviazaní obaja žalovaní, s tým, že predmetom zmluvy bola pôžička v celkovej výške 650.000,- Sk, v prepočte 21.576,05 €, ktorých prevzatie v zmysle čl. II a úvodných ustanovení dodatku potvrdil žalovaný 1 ako dlžník svojím vlastnoručným podpisom, overeným pred notárskym úradom. Jednou z podstatných náležitostí zmluvy o pôžičke je aj dohoda o čase vrátenia pôžičky, ktorý bol v danom prípade určený najneskôr do 1. 7. 2005. Nakoľko sa žalovaná 2 dostala s plnením do omeškania, priznal súd prvej inštancie žalobcovi aj príslušný úrok z omeškania, vo výške 9 % ročne od 11. 4. 2010, t.j. odo dňa nasledujúceho po márnom uplynutí lehoty určenej na splnenie peňažného záväzku ako prvého dňa omeškania uvedenom v upomienke žalobcu. V dôsledku

vyhláseného konkurzu na majetok žalovaného 1 zaviazal súd na splnenie povinnosti čiastočným rozsudkom iba žalovanú 2, s tým, že v rozsahu plnenia jedného zo žalovaných zaniká povinnosť druhého do výšky poskytnutého plnenia (§ 511 Obč. zák.). Po právnej stránke oprel svoje rozhodnutie o ust. § 657, § 658 ods. 1, ods. 2, § 547, § 548 ods. 1, ods. 2, ods. 3, § 550, § 558, § 121 ods. 3, § 517 ods. 1, ods. 2 Obč. zák., ako aj § 3 vlád. nar. č. 87/1995 Z.z. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a v konaní úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania, spočívajúcich v zaplatenom súdnom poplatku za žalobný návrh v sume 1.294,50 € a v trovách právneho zastúpenia v sume 754,70 € za dva úkony právnej služby (poskytnuté medzičasom zosnulým právnym zástupcom - advokátom S. X. D. - a to za prevzatie a prípravu zastúpenia a za podanie návrhu na začatie konania v sume po 370,14 € za úkon a režijný paušál 2 x 7,21 €, podľa vyhl.č. XXX/XXXX Z.z., § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. a/, b/ a § 16 ods. 3).

2/ Uvedený čiastočný rozsudok napadla včas podaným odvolaním žalovaná 2, v celom rozsahu, domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvej inštancie, s tým, že tento bude vo veci konať po právoplatnom skončení konkurzného konania vedeného na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 3K 92/2011. Žalovaná 2 vytykala súdu prvej inštancie, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, ďalej že dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, tiež že doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené a napokon, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. V odvolaní poukazovala na to, že žalobou sa žalobca voči nej a žalovanému 1 domáhal solidárneho zaplataenia istiny vo výške 21.576,05 € s príslušenstvom a trovami konania. Uznesením Okresného súdu Bratislava I zo dňa 2. 3. 2012 sp.zn. 3K 92/2011 bol vyhlásený konkurz na majetok úpadcu - žalovaného 1. V zmysle ust. § 47 ods. 1 zákona č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii sa vyhlásením konkurzu prerušujú všetky súdne a iné konania, ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi, ak tento zákon neustanovuje inak. Lehoty v týchto konaniach ustanovené alebo určené počas prerušenia týchto konaní neplynú. Na účastníkov konania, ktorí vystupujú na strane úpadcu, prerušenie konania pôsobí, len ak ide o nerozlučné spoločenstvo alebo vedľajšie účastníctvo. Dňa 5. 12. 2012 žalobca navrhol zmenu petitu žalobného návrhu tak, aby súd uložil povinnosť zaplatiť žalovanú istinu s príslušenstvom každému zo žalovaných samostatne, s tým, že plnením jedného zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého zo žalovaných, ktorú zmenu prvoinštančný súd pripustil uznesením zo dňa 15. 1. 2013. Žalovaná 2 vytykala súdu prvej inštancie nesprávnu aplikáciu ust. § 47 ods. 1 zákona o konkurze a reštrukturalizácii. Keďže žalobca v žalobe zo dňa 18. 6. 2010 žiadal zaplataenie žalovanej sumy žalovaným 1, 2 solidárne, došlo ex lege k prerušeniu konania. Návrh na zmenu žalobného petitu doručil žalobca súdu už v čase, kedy nastali účinky konkurzu a teda aj účinky prerušenia konania. Po zákonom prerušení konania už nemohol prvoinštančný súd rozhodnúť o pripustení zmeny petitu, pretože takáto zmena sa týka oboch žalovaných, nielen žalovanej 2, ale aj žalovaného 1 ako úpadcu. Keďže účinky zmeny petitu návrhu zo solidárnej povinnosti na povinnosť samostatnú musia nastať súčasne voči oboj účastníkom, takáto zmena petitu počas trvania konkurzu a teda trvania prerušenia konania nie je možná. Inak by vznikli pochybnosti o tom, aký petit platí vo vzťahu k jednotlivým účastníkom konania. Táto vada konania mala za následok vydanie predčasného rozhodnutia vo veci, keď prvoinštančný súd vydal čiastočný rozsudok o uložení samostatnej povinnosti len voči žalovanej 2. Výrok čiastočného rozsudku potom nerešpektuje ani petit žalobného návrhu, ktorý navrhoval rozhodnúť vo veci tak, že plnením jedného zo žalovaných zaniká povinnosť druhého do výšky poskytnutého plnenia.

3/ Žalovaná 2 ďalej v odvolaní vytykala súdu prvej inštancie, že rozhodol vo veci čiastočným rozsudkom, čím nerešpektoval požiadavku, že rozsudkom sa má rozhodnúť o celej prejednávanej veci. Navyše rozhodnutie súdu vychádza z toho, že v prípade žalovanej 2 ide o záväzok z ručenia, hoci existencia dlhu z hlavného záväzku zostáva v konaní naďalej sporná. Žalovaný 1 v konaní nárok žalobcu popieral. Aj správca konkurznej podstaty sa vyjadril, že žalobca nie je veriteľom žiadnej z pohľadávok prihlásených do konkurzu. Záväzok z ručenia je záväzkom subsidiárnym vo vzťahu k hlavnému záväzku, ktorý súd prvej inštancie posúdil ako záväzok z pôžičky. Vzhľadom na subsidiárnu povahu záväzku z ručenia nemožno rozhodnúť vo veci ručenia skôr, ako bude definitívne posúdená existencia dlhu z pôžičky na strane žalovaného 1, t.j. či žalovaný 1 má skutočne dlh voči žalobcovi a v akej výške. Argumentovala ust. § 548 ods. 1 Obč. zák., podľa ktorého ručiteľ je povinný dlh splniť, ak ho nesplnil dlžník, hoci ho na to veriteľ písomne vyzval. Predpokladom vzniku povinnosti ručiteľa dlh splniť veriteľovi je skutočnosť, že dlžník má dlh voči veriteľovi. Žalovaný 1 ale poprel v konaní skutočnosť, že by od žalobcu prevzal peňažnú čiastku 650.000,- Sk; žalovaný 1 potvrdil len prevzatie sumy 200.000,- Sk v r.

1999, z ktorej sumy už 100.000,- Sk vrátil. Na otázku výšky dlhu tak bolo potrebné viesť dokazovanie. Žalobca predložil v konaní listinné dôkazy - zmluvu o pôžičke a dodatok č. 1 k zmluve o pôžičke. Článok I zmluvy o pôžičke obsahuje dojednania o tom, že sa veriteľ zaväzuje poskytnúť dlžníkovi pôžičku - finančnú hotovosť vo výške 650.000,- Sk pri podpísaní zmluvy a túto mu odovzdáva. Podľa článku II zase dlžník potvrdzuje svojim podpisom na zmluve prevzatie finančnej hotovosti. Tento obsah zmluvy však odporuje vyjadreniu samotného žalobcu, ktoré vyšlo najavo v priebehu konania. K podpisu zmluvy žalovanými 1, 2 malo dôjsť na notárskom úrade, pričom podľa žalobcu žalovaní zmluvu podpísavali samostatne a žalobca pri podpise zmluvy nebol prítomný. Z toho plynie, že vzhľadom na neprítomnosť žalobcu pri podpise zmluvy nemohlo dôjsť ani k reálnemu odovzdaniu finančnej hotovosti medzi účastníkmi konania, ako uvádza zmluva o pôžičke.

4/ Dodatok č. 1 k zmluve vyhodnotil súd prvej inštancie ako listinu, ktorá o.i. obsahuje aj uznanie dlhu zo strany dlžníka podľa § 558 Obč. zák. Uznanie dlhu čo do výšky však spočíva len v odkaze na zmluvu o pôžičke zo dňa 2. 3. 2003. Dodatok č. 1 neuvádza iné okolnosti, napr. že by k zmluve o pôžičke pristúpili ďalšie úkony účastníkov, napr. dohoda účastníkov o zmene podmienok odovzdania peňažnej hotovosti pôžičky a odovzdanie peňažnej hotovosti za takto zmenených podmienok. Preto vyhlásenie žalovaného 1 nie je dostatočne určitým vyhlásením, ktoré by spĺňalo podmienku riadneho uvedenia dôvodu dlhu. Pre uznanie dlhu predpisuje ust. § 558 Obč. zák. písomnú formu, je teda možné prihliadať len na písomný obsah vyhlásenia. Pre nedodržanie povinných náležitostí takýto úkon treba považovať za absolútne neplatný. Následne nie je právne relevantný ani prípadný súhlas žalovanej 2 s takýmto absolútne neplatným právnym úkonom a takéto vyhlásenie žalovanej 2 nemožno považovať za súhlas podľa § 548 ods. 3 Obč. zák. Súd prvej inštancie preto vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru, že došlo k riadnemu uznaniu dlhu dlžníkom a k vysloveniu súhlasu ručiteľa s takýmto uznaním. Pokiaľ v dohode o uznaní dlhu sa žalovaná 2 zaviazala zaplatiť peňažnú sumu na podklade záväzkovoprávneho vzťahu (zmluvy) bez toho, aby konkretizovala právnu skutočnosť, ktorá bola dôvodom jeho vzniku, tento právny úkon po obsahovej stránke (z hľadiska jeho predmetu) nemožno považovať za určitý.

5/ Nakoľko právny úkon zmluvy o pôžičke zo dňa 2. 3. 2004 nepreukazuje aj prenechanie veci a k prenechaniu veci pri uvedenom úkone ani nedošlo, je vyhlásenie žalovaného 1 obsahujúce len odkaz na zmluvu nedostatočné čo do uvedenia právneho dôvodu vzniku dlhu, a preto absolútne neplatné. Súdom prvej inštancie vykonané dokazovanie v otázke výšky dlhu neobstojí, nakoľko súd neprihliadol na vyjadrenie žalobcu, ktorým poprel svoju prítomnosť pri podpísaní zmluvy o pôžičke a tiež nevykonal všetky účastníkmi navrhnuté dôkazy. Súd prvej inštancie sa mal vysporiadať s vyhlásením žalobcu, že nebol prítomný pri podpísaní zmluvy ako aj s návrhom žalovaného 1 na vykonanie dôkazu - výpoveď žalobcu zo spisu OR PZ Bratislava IV, odbor justičnej a kriminálnej polície, oddelenie ekonomickej kriminality Č. : V.-XXX/XXXX, s ktorým dôkazom sa súd nezaoberal a v rozsudku ani neuviedol, prečo tento dôkaz nevykonal.

6/ Žalovaná 2 poukazovala na to, že v dodatku č. 1 zmluvy o pôžičke bolo dohodnuté, že v prípade skoršej úhrady zo strany žalovaného 2 mal žalobca odpustiť zaplatenie sumy 300.000,- Sk. Takéto dojednanie podporuje záver, že k vyplateniu čiastky tvrdenej žalobcom reálne nedošlo a istina uvádzaná žalobcom nezodpovedá skutočnosti. Žalobca síce v konaní uviedol, že bol so žalovanou 2 kedysi v blízkom vzťahu, ale v čase podpisu dodatku č. 1 už tento blízky vzťah dávno netrval. Žalovaná 2 neuznala nárok žalobcu, ale uviedla, že nevie uviesť, či došlo reálne k prevzatíu pôžičky v žalovanej sume. Takáto interpretácia výpovede žalovanej 2 je chybným postupom pri hodnotení vykonaných dôkazov. Keďže vyhlásenie dlžníka je absolútne neplatným právnym úkonom, nemôže mať za následok prerušenie behu všeobecnej premlčacej doby a začatie plynutia novej desaťročnej premlčacej doby v zmysle § 110 ods. 1 Obč. zák. Dodatok č. 1 bol podpísaný dňa 23. 5. 2008, t.j. po termíne na vrátenie pôžičky (do 1. 7. 2005); dodatok č. 1 obsahoval len dojednanie o plnení v splátkach určených ručiteľovi, avšak termín na plnenie z hlavného záväzku zostal nezmenený. V dôsledku absolútnej neplatnosti dodatku č. 1 neprestala plynúť trojročná premlčacia doba podľa § 101 Obč. zák. Žalovaná 2 preto vzniesla námietku premlčania, s poukazom na ust. § 548 ods. 2 Obč. zák., v zmysle ktorého môže ručiteľ uplatniť proti veriteľovi všetky práva, ktoré by mal proti veriteľovi dlžník, s tým, že námietku premlčania môže účastník konania uplatniť v ktoromkoľvek štádiu konania, až do jeho právoplatného skončenia. Žalovaný 1 tiež uviedol, že zmluvu uzatváral pod nátlakom; následne súd prvej inštancie pochybil, ak od žalovaného 1 vyžadoval predloženie dôkazov, vzhľadom na to, že konanie bolo prerušené. Žalovaný 1 síce zatiaľ v konaní neoznačil žiadne dôkazy na preukázanie nátlaku, ale vzhľadom na prerušené konanie nebolo možné konštatovať stav dôkaznej núdze. Ak boli právne úkony vykonané pod nátlakom, ide o úkony absolútne neplatné podľa § 37 ods. 1 Obč. zák.

7/ Žalobca tiež v konaní tvrdil, že si svoju pohľadávku uplatnil v konkurze, túto skutočnosť však nepreukázal. Na výzvu prvoinštančného súdu správcovi konkurznej podstaty tento oznámil, že žalobca nie je veriteľom žiadnej z pohľadávok, zapísaných v zozname pohľadávok, ktorý bol vyhotovený v konkurznej veci. Na novú výzvu prvoinštančného súdu sa správca konkurznej podstaty už viac nevyjadril. Otázka riadneho prihlásenia pohľadávky do konkurzu je pritom podstatná pre posúdenie existencie povinnosti žalovanej 2 poskytnúť peňažné plnenie. V zmysle § 549 Obč. zák. môže ručiteľ plnenie odoprieť, pokiaľ veriteľ zavinil, že pohľadávku nemôže uspokojiť dlžník. Žalobca bol povinný si riadne prihlásiť pohľadávku do konkurzu voči žalovanému 1, aby tak zabezpečil prípadnú možnosť uspokojenia pohľadávky z úpadcovho majetku, speňažovaného v konkurznom konaní. Pokiaľ tak žalobca neurobil, spôsobil tak stav, že žalovaný 1 nemôže uspokojiť pohľadávku. Pokiaľ ručiteľ ešte neplnil za dlžníka, má stále právo odoprieť plnenie. Potom riadnym neuplatnením pohľadávky žalobcom v konkurznom konaní žalobca zavinil, že ním uplatnený nárok sa nebude v konkurznom konaní uspokojovať a nastali teda podmienky pre odmietnutie plnenia podľa ust. § 549 Obč. zák.

8/ Žalovaná 2 napokon v odvolaní poukazovala na to, že jej až po vyhlásení napadnutého rozsudku žalovaný 1 predložil kópiu listiny, označenej ako zmluva o pôžičke. Listina obsahuje rukou vypísané údaje žalobcu, ktorý je v nej označený ako veriteľ a údaje žalovaného 1, označeného v listine ako dlžník. Listina obsahuje voľné miesta na vyplnenie údajov sumy pôžičky, údajov prevzatej sumy, dátumu splatnosti a dátumu podpisu listiny. Vzhľadom na to, že žalovaný 1 v konaní namietal, že úkony vykonával pod nátlakom, žalovaná 2 navrhla, aby bol v konaní vykonaný dôkaz aj touto listinou a vyjadreniami účastníkov - žalovaného 1 a žalobcu k uvedenej listine a k okolnostiam jej prípadného vystavenia a podpisu. Vystavovanie takýchto listín bez uvedenia finančných súm, dátumu splatnosti je neobvyklé a pre dlžníka krajne nevýhodné, navrhla prihladiť na to, že bola vystavená takáto listina v súvislosti s tvrdením žalovaného 1 o uzavretí zmluvy pod nátlakom. Žalovaná 2 tvrdila, že o existencii predmetnej listiny nemala žiadnu vedomosť, preto ju nemohla súdu predložiť skôr. Záverom požiadala o priznanie jej oslobodenia od súdnych poplatkov, s poukazom na svoje rodinné, majetkové a príjmové pomery.

9/ Na odvolanie žalovanej 2 sa písomne vyjadril žalobca tak, že žiadal napadnutý čiastočný rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Vo vyjadrení zdôraznil, že obsahom ručenia je záväzok ručiteľa, že uspokojí ručením zabezpečenú pohľadávku veriteľa, ak ju neuspokojí dlžník. Rozhodujúce je, že dlžník, napriek výzve veriteľa, v primeranej lehote splatný dlh nesplnil. Ručiteľ je preto akoby náhradným dlžníkom. Žalovaná 2 sa preto mylne domnieva, že nevyhnutnou podmienkou rozhodnutia o povinnosti ručiteľa plniť svoj záväzok z ručenia je rozhodnutie súdu o existencii dlhu medzi veriteľom a dlžníkom, t.j. v danom prípade medzi žalobcom a žalovaným 1. Podmienkou na určenie povinnosti ručiteľa plniť teda nie je judikovanie existencie povinnosti dlžníka. Postačí, ak súd dokazovaním považuje za preukázané, že dlžník veriteľovi existujúcu pohľadávku neuspokojil. Veriteľ sa môže rozhodnúť viesť konanie proti dlžníkovi a ručiteľovi samostatne. Súd je preto v rámci dokazovania povinný ustáliť existenciu hlavného záväzku bez toho, aby zároveň rozhodoval o povinnosti plniť na strane dlžníka. Námietka žalovanej 2 o nesprávnom a predčasnom rozhodnutí súdu z dôvodu, že neskončilo konanie vo veci žalovaného 1 prípadne že pohľadávka žalobcu proti žalovanému 1 ostáva sporná, preto neobstojí. V konaní pred súdom prvej inštancie bolo jednoznačne preukázané, že záväzok ručiteľa je daný, že dlžník svoj dlh neuhradil. Dokonca bolo ustálené, že žalovaná 2 osobitnou dohodou písomne potvrdila 23. 5. 2008 svoj záväzok a zaviazala sa pohľadávku uhradiť v splátkach. Všetky ostatné argumenty žalovanej 2 v odvolaní preto považuje žalobca len za účelové, v snahe predĺžiť konanie. Žalovaná 2 potvrdila, že si spolu so žalovaným 1, s ktorým žila, spoločne požičiavali peniaze, so žalovaným 1 má dve spoločné deti. Uviedla aj to, že za žalovaného 1 spláca niekoľko dlhov. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že dňa 2. 3. 2004 žalobca so žalovaným 1 ako dlžníkom a žalovanou 2 ako ručiteľkou uzavreli zmluvu o pôžičke na sumu 650.000,- Sk (21.576,05 €), ktorej prevzatie žalovaný 1 potvrdil svojím podpisom, ktorý bol notársky overený. Argumenty o nátlakoch neboli v konaní podporené žiadnymi dôkazmi. Podľa § 548 ods. 2 Obč. zák. môže ručiteľ proti veriteľovi uplatniť všetky námietky, ktoré by mal proti veriteľovi dlžník. Žalobca v tejto súvislosti zdôraznil, že akékoľvek dôkazy proti existencii svojho záväzku mala žalovaná 2 vzhľadom na citované znenie § 548 ods. 2 Obč. zák. povinnosť predložiť ona sama, čo ale neurobila. Žalovaný 1 sa zaviazal dlžnú sumu vrátiť do 1. 7. 2005. Listinnými dôkazmi mal súd prvej inštancie tiež preukázané, že dňa 23. 5. 2008 žalobca a žalovaní 1, 2 podpísali k vyššie uvedenej zmluve o pôžičke dodatok č. 1, v ktorom žalovaný 1 vyhlásil, že svoj dlh voči žalobcovi uznáva čo do dôvodu a výšky a zároveň žalovaná 2 vyhlásila, že s týmto uznaním dlhu dlžníka súhlasí. Následne sa žalovaná 2 písomne zaviazala splatiť dlh dlžníka v splátkach. Žalovaná 2 zmluvne uznala existenciu svojho záväzku voči žalobcovi, pričom zmluvu podpísala notársky overeným podpisom. Argumenty o nepreukázaní hlavného záväzku medzi žalobcom a žalovaným 1 vyznievajú preto nepresvedčivo a účelovo, keďže

existuje písomná zmluva o splátkach medzi žalobcom a žalovaným 2. Na existencii záväzku žalovanej 2 nič nemení ani údajný nový dôkaz, ktorým má byť listina predložená žalovanou, ktorá však nepreukazuje žiadne z jej tvrdení a tiež žiadnym spôsobom nespochybňuje skutočnosť uzavretia vyššie uvedených zmlúv. Tvrdenie, že k odovzdaniu peňazí nemohlo dôjsť pri podpísaní zmluvy, pretože žalovaný 1 a žalovaná 2 podpisovali zmluvu bez prítomnosti žalobcu pred notárom je scestné a pre posúdenie veci irelevantné. Fakt, že zmluvu podpisovali žalovaní 1, 2 bez prítomnosti žalobcu a pred notárom skôr dosvedčuje skutočnosť, že zmluva bola podpísaná slobodne a vážne. Reálne odovzdanie peňazí žalobca zdokladoval listinnými dôkazmi, ktoré potvrdzujú uvedenú skutočnosť, pričom pravosť týchto listín nebola v konaní sporná. Žalovaná 2 nepredložila v konaní žiadny dôkaz, ktorý by existenciu pohľadávky spochybnil.

10/ Žalobca ďalej poukazoval na to, že neobstojí ani spochybňovanie určitosti vyhlásenia spĺňajúceho podmienku riadneho uvedenia dôvodu dlhu pri uznaní dlhu zo strany žalovaného 1. Žalovaní 1, 2 potvrdili existenciu pohľadávky s jasným odkazom na Zmluvu o pôžičke zo dňa 2. 3. 2004, čo znovu potvrdili svojimi podpismi overenými na notárskom úrade. Konštrukcia žalovanej 2 o uplynutí trojročnej premlčacej doby nemá žiadny základ v právnych skutočnostiach a je aj zmätočná. V uznaní dlhu podpísaného v máji 2008 bola splatnosť prvej splátky pôžičky stanovená na 20. 6. 2008. Žalobca podal svoju žalobu na súd dňa 18. 6. 2010, teda v rámci zákonnej premlčacej doby. Je príznačné, že aj ústretovosť žalobcu - odpustenie časti pohľadávky v prípade úhrady ostatných splátok v dohodnutom čase - interpretuje žalovaná 2 ako dôkaz o neexistencii pôžičky, ktorú dvakrát potvrdila svojím podpisom. K ust. § 549 Obč. zák. žalobca dodal, že v zmysle existujúcej judikatúry pre vznik povinnosti ručiteľa splniť dlh je rozhodujúce, že dlžník napriek výzve veriteľa v primeranej lehote dlh nespĺnil. Žalobca si pohľadávku voči žalovanému 1 uplatnil riadne a včas, a na splnenie dlhu dlžníka písomne vyzval. Momentom naplnenia tejto požiadavky vyplývajúcej z ust. § 548 ods. 1 Obč. zák. nastala povinnosť ručiteľa - žalovanej 2 plniť dlh. Táto povinnosť naďalej existuje a nič na nej nemení ani konkurz na majetok žalovaného 1. Žalobca k návrhu žalovanej 2 na priznanie jej oslobodenia od súdnych poplatkov zároveň dodal, že žalovaná 2 sa snaží navodiť dojem, že samostatne uhradza svoje výdavky ako aj výdavky svojej rodiny; žalobca má ale pozitívnu vedomosť o naďalej trvajúcim vzťahu žalovaného 1 a žalovanej 2 a ich spoločnom podnikaní v oblasti finančného poradenstva. Tiež má žalobca vedomosť o tom, že žalovaná 2 má riadny dlhodobý pracovný vzťah, z ktorého okrem príjmov z podnikania dosahuje tiež pravidelný príjem.

11/ Odvolací súd po preskúmaní napadnutého čiastočného rozsudku (smerujúceho výlučne voči žalovanej 2 v celom rozsahu) rozhodol svojím v poradí prvým rozsudkom tak, že tento potvrdil, keď dospel k záveru, že odvolanie žalovanej 2 nie je dôvodné. mal za to, že súd prvej inštancie vo veci vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu a vec správne právne posúdil. Rovnako ako súd prvej inštancie nezistil dôvody neplatnosti zmluvy o pôžičke ani dodatku k nej. Obranu žalovanej 2 vyhodnotil ako čisto účelovú. Ako neopodstatnené posúdil aj námietku premlčania vznesenú žalovanou 2. Konkurzné konanie prebiehajúce na majetok žalovaného 1 nepredstavovalo ani podľa názoru odvolacieho súdu prekážku pre rozhodnutie o uplatnenom nároku žalobcu vo vzťahu k žalovanej 2. V odvolacom konaní úspešnému žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, keďže žalobca si náhradu trov v odvolacom konaní neuplatnil.

12/ Na dovolanie žalovanej 2 Najvyšší súd SR ako súd dovolací rozsudok odvolacieho súdu zo dňa 4. 2. 2016 sp. zn. 9Co/434/2014 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, poukazujúc na to, že odvolací súd nesprávnym procesným postupom odňal žalovanej 2 možnosť konať pred súdom (§ 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p.), a to tým, že žalovanej 2 nedoručil účinne vyjadrenie žalobcu.

13/ Podľa § 470 ods. 1 prechodných ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok účinného od 1.7.2016 (ďalej len „CSP“) ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

14/ Odvolací súd s poukazom na vyššie uvedené ustanovenie CSP (po zistení, že vyjadrenie žalobcu k odvolaniu žalovanej bolo doručené dňa 11. 5. 2018) preskúmal a prejednal vec v rozsahu podaného odvolania v zmysle § 379 a § 380 ods. 1 CSP (t.j. v celom rozsahu vo vzťahu k žalovanej 2), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (vo veci verejne vyhlásil rozsudok) a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej 2 nie je dôvodné.

15/ Podľa § 657 Obč. zák. zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

16/ Podľa § 546 Obč. zák. dohodou účastníkov možno zabezpečiť pohľadávku ručením. Ručenie vzniká písomným vyhlásením, ktorým ručiteľ berie na seba voči veriteľovi povinnosť, že pohľadávku uspokojí, ak ju neuspokojí dlžník.

17/ Podľa § 548 ods. 1 Obč. zák. ručiteľ je povinný dlh splniť, ak ho nespľnil dlžník, hoci ho na to veriteľ písomne vyzval.

18/ Podľa § 548 ods. 3 Obč. zák. uznanie dlhu dlžníkom je účinné voči ručiteľovi, len keď s ním vysloví súhlas.

19/ Podľa § 558 Obč. zák. ak niekto uzná písomne, že zaplatí svoj dlh určený čo do dôvodu aj výšky, predpokladá sa, že dlh v čase uznania trval. Pri premlčanom dlhu má také uznanie tento právny následok, len ak ten, kto dlh uznal, vedel o jeho premlčaní.

20/ Súd prvej inštancie vo veci vykonal dokazovanie v potrebnom rozsahu, zo skutkového stavu vyvodil správne právne závery. Vec teda správne právne posúdil, keď žalobe žalobcu čiastočným rozsudkom - vo vzťahu k žalovanej 2 - vyhovel. Odvolací súd zdieľa v plnom rozsahu závery a argumentáciu prvoinštančného súdu o preukázaní existencie dlhu, potvrdeného jednak samotnou zmluvou o pôžičke, ako aj uznaním záväzku podpísaním dodatku č. 1 k uvedenej zmluve. Spochybňovanie platnosti zmluvy ako aj dodatku považuje odvolací súd za neopodstatnené a čisto účelové. Neobstojí obrana žalovaných 1, 2 založená na tom, že zmluva o pôžičke, prípadne dodatok č. 1 k nej mali byť uzavreté pod nátlakom. Ako pripomenul žalobca, oba listinné dôkazy boli podpísané bez prítomnosti žalobcu, na notárskom úrade, kde boli podpisy žalovaných 1, 2 ako dlžníka a ručiteľa notársky overené. Neprítomnosť žalobcu pri podpisovaní uvedených listín vylučuje ich podpísanie pod nátlakom, naopak preukazuje, že išlo o dobrovoľné, slobodné konanie. Navyše žalovaní 1, 2 prejavili súhlas s existujúcim dlhom opakovane - dvakrát - jednak pri podpise samotnej zmluvy o pôžičke zo dňa 2. 3. 2004 a znovu dňa 23. 5. 2008 pri uzavretí Dodatku č. 1 k zmluve; ochoť žalobcu odpustiť žalovanej 2 časť dlhu v prípade úhrady ostatných splátok včas nijako nespochybňuje existenciu samotného dlhu z pôžičky v uplatňovanej výške. V konaní neboli produkované žiadne dôkazy o tom, že by právne úkony - či už samotná pôžička alebo dodatok č. 1 k nej - boli zo strany žalovaného 1 vykonané pod nátlakom.

21/ Námitka premlčania uplatňovanej pohľadávky vznesená žalovanou 2 nie je podľa názoru odvolacieho súdu dôvodná. Splatnosť pôžičky bola v zmluve o pôžičke zo dňa 2. 3. 2004 dohodnutá dňom 1. 7. 2005. Keďže žalovaní 1, 2 Dodatkom č. 1 k Zmluve, uzatvoreným dňa 23. 5. 2008 dlh uznali čo do základu aj čo do výšky, k uznaniu dlhu z ich strany došlo ešte pred uplynutím všeobecnej trojročnej premlčacej doby, v rámci ktorej mohol žalobca uplatniť svoje právo na vrátenie pôžičky na súde (toto právo by mu uplynulo s dňom 1. 7. 2008). Uznáním dlhu došlo k prerušeniu plynutia všeobecnej trojročnej premlčacej doby a začala plynúť nová desaťročná premlčacia doba. Žalobca preto svoj nárok na súde uplatnil včas (žalobným návrhom zo dňa 18. 6. 2010).

22/ Žalovaná 2 v odvolaní spochybňovala reálne odovzdanie peňazí vo výške 650.000,- Sk, v prepočte 21.576,05 € zo strany žalobcu žalovanému 1, poukazujúc na znenie Zmluvy o pôžičke zo dňa 2. 3. 2004, v ktorej je v čl. I Zmluvy uvedené, že veriteľ tieto finančné prostriedky odovzdá žalovanému 1 pri podpise tejto zmluvy; žalovaná 2 tu pripomína, že zmluva bola podpísaná dňa 2. 3. 2004 na notárskom úrade bez prítomnosti žalobcu, t.j. že reálne k odovzdaniu peňazí pri podpise zmluvy potom nemohlo dôjsť. Zo znenia uzavretej zmluvy o pôžičke však nijako nevyplýva, že k odovzdaniu peňazí malo dôjsť práve pri podpisovaní tejto zmluvy žalovanými 1, 2 na notárskom úrade. Z obsahu zmluvy a osvedčení o pravosti podpisov, ako jej súčasťou, vyplýva len to, že podpisy žalovaných 1, 2 na zmluve sú ich vlastné, pričom žalovaný 1 podľa čl. II zmluvy svojím podpisom (overeným na notárstve) dňa 2. 3. 2004 zároveň potvrdil, že finančnú hotovosť vo výške 650.000,- Sk prevzal ako pôžičku. Zo zmluvy nevyplýva, že na notárskom úrade podpisoval zmluvu aj žalobca (jeho podpis medzi overovanými podpismi nie je). Zo Zmluvy ale plynie, že aj on túto podpísal dňa 2. 3. 2004, pričom v čase podpisu zmluvy žalovanými 1, 2 bola finančná hotovosť žalovaným 1 už prevzatá (čl. II Zmluvy). Spochybňovanie reálneho prevzatia peňazí žalovaným 1 v odvolaní žalovanej 2 tak neobstojí. Vyvstáva otázka, aký dôvod by mali žalovaní 1, 2 - a to dokonca dvakrát - na potvrdenie existencie dlhu vo výške 650.000,- Sk (a zároveň ručiteľského záväzku) svojimi podpismi, zakaždým overenými na notárskom úrade, pokiaľ by obsah uvedených právnych úkonov nezodpovedal skutočnosti.

23/ Odvolací súd tak v zhode so súdom prvej inštancie nemal pochybnosti o platnosti právnych úkonov - ako Zmluvy o pôžičke zo dňa 2. 3. 2004 tak aj Dodatku č. 1 k nej zo dňa 23. 5. 2008. Je neopodstatnená námitka žalovanej 2 v jej odvolaní o tom, že uznávací prejav nie je určitý čo do dôvodu; dodatok predsa nielen odkazuje na konkrétnu písomne uzavretú Zmluvu o pôžičke aj s konkrétnou výškou pôžičky 650.000,- Sk, ale v texte nad čl. I obsahuje výslovné vyhlásenie dlžníka (žalovaného 1) o tom, že tento svoj dlh uznáva čo do dôvodu aj výšky; ručiteľ (žalovaná 2) vyhlasuje, že s týmto uznaním dlhu dlžníka súhlasí. K uznaniu dlhu dlžníka čo do základu aj čo do výšky, navyše so súhlasom ručiteľa, tak došlo spôsobom, nevyvolávajúcim žiadne pochybnosti o jeho význame a obsahu. Rovnako tak odvolací súd nemal žiadne pochybnosti o trvaní tohto záväzku, nakoľko v konaní neboli produkované zo strany žalovanej 2 žiadne dôkazy o tom, že by pohľadávka už bola hoci len sčasti uhradená. V čase uznania

dlhu bol teda tento dlh žalovaného 1 platný a naďalej trval. Rovnako nebolo sporné, že žalobca vyzval ako dlžníka (žalovaného 1) na splnenie povinnosti vrátiť pôžičku, avšak bezúspešne (výzva žalobcu adresovaná žalovanému 1 listom zo dňa 4. 3. 2010, č.l. 10 spisu).

24/ Skutočnosť, že na majetok žalovaného 1 bol vyhlásený konkurz (vedený na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 3K 92/2011) nebola prekážkou pre rozhodnutie súdu prvej inštancie o žalobnom návrhu žalobcu len vo vzťahu k žalovanej 2, ako ručiteľke. Vyhlásením konkurzu na majetok žalovaného 1 ako úpadcu došlo k prerušeniu konania len vo vzťahu k žalovanému 1, nie aj voči žalovanej 2.

25/ Podľa § 47 ods. 1 zák. č. 7/2005 Z.z. o konkurze a reštrukturalizácii, ak tento zákon neustanovuje inak, vyhlásením konkurzu sa prerušujú všetky súdne a iné konania, ktoré sa týkajú majetku podliehajúceho konkurzu patriaceho úpadcovi. Lehoty v týchto konaniach ustanovené alebo určené počas prerušenia týchto konaní neplynú. Na účastníkov konania, ktorí vystupujú na strane úpadcu, prerušenie konania pôsobí, len ak ide o nerozlučné spoločenstvo alebo o vedľajšie účastníctvo.

26/ Pre prejednávajúcu právnu vec je významné posúdenie, či konkurzné konanie vedené v prípade žalovaného 1 znamená automaticky aj prerušenie konania voči žalovanej 2, t.j., či v prípade dlžníka a ručiteľa ide o nerozlučné spoločenstvo. Z ust. § 546 Obč. zák. vyplýva, že ručenie je subsidiárnym a akcesorickým právnym vzťahom medzi ručiteľom (t.j. osobou odlišnou od dlžníka) a veriteľom, ktorý slúži na zabezpečenie veriteľovej pohľadávky z hlavného právneho vzťahu (medzi veriteľom a dlžníkom) a ktorého obsahom je záväzok ručiteľa uspokojiť konkrétnu (ručením zabezpečenú) pohľadávku veriteľa, ak ju neuspokojí dlžník. Pre právnu podstatu ručenia platí, že ručiteľský záväzok nemá formu pasívneho solidárneho záväzku; vstup ručiteľa do záväzkového právneho vzťahu veriteľa a dlžníka neznamenaá prevzatie dlhu popri pôvodnom dlžníkovi (podľa § 531 ods. 2 Obč. zák.) ani pristúpenie k záväzku (podľa § 533 Obč. zák.). Ručiteľ teda nie je s dlžníkom zviazaný spoločne a nerozdielne a nemá postavenie solidárneho dlžníka. Záväzok dlžníka je zásadne primárny, záväzok ručiteľa je len podporný (subsidiárny). Kým pri solidárnom záväzku má veriteľ právo žiadať splnenie celého dlhu od ktoréhokoľvek dlžníka, pri ručiteľskom záväzku musí veriteľ vyzvať na plnenie najprv dlžníka a až potom, keď táto výzva bola neúspešná (ako je tomu aj v súdnej právnej veci), môže žiadať plnenie od ručiteľa (§ 548 ods. 1 Obč. zák.). Povinnosť ručiteľa teda nastupuje len na druhom mieste, čo sa prejavuje tým, že veriteľ môže od neho vymáhať splnenie dlhu len vtedy, keď dlžníka vyzval (upomenul) na plnenie (§548 ods. 1 Obč. zák.) a keď dlžník napriek tomu neplnil.

27/ Možnosťou uloženia povinnosti plniť len samostatne ručiteľovi sa už súdna prax zaoberala. Dospela k záveru, že po splnení podmienky spočívajúcej v predchádzajúcej výzve veriteľa dlžníkovi na plnenie, pričom dlžník napriek výzve neplní, nestojí nič v ceste tomu, aby sa veriteľ domáhal splatenia dlhu ako proti hlavnému dlžníkovi, tak i proti ručiteľovi, ktorý ručením prevzal na seba záväzok že pohľadávku uspokojí, ak ju neuspokojí dlžník. Tomu nebráni ani skutočnosť, že nejde o záväzok solidárneho charakteru, a že teda nemožno súdnym rozhodnutím vysloviť povinnosť oboch odporcov zaplatiť dlh spoločne a nerozdielne. Pri uzavretí pôžičky totiž vznikli dva samostatné a celkom rozdielne záväzky, t.j. v prípade dlžníka hlavný (primárny) záväzok a u ručiteľa podporný (subsidiárny) ručiteľský záväzok. Neplatí teda, že pokiaľ trvá povinnosť dlžníka, nemožno požadovať splatenie dlhu od ručiteľa. Predmetom konania sú tu dva rozdielne nároky žalobcu ako veriteľa, smerujúce k tomu istému plneniu, po stránke procesnej však žalovaní 1, 2 nemajú postavenie nerozlučných spoločníkov, ale každý z nich má samostatné postavenie a koná sám za seba (porovnaj napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu z 28. 7. 1967 sp. zn. 4 Cz 78/67). Z uvedeného dôvodu potom súd prvej inštancie tiež správne nemohol vo výroku svojho čiastočného rozsudku (týkajúceho sa výlučne žalovanej 2 ako ručiteľky) vysloviť, že plnením jedného zo žalovaných zaniká povinnosť v rozsahu plnenia druhého žalovaného.

28/ Záverom odvolací súd dodáva, že Zmluva o pôžičke vo fotokópii, ktorú ako údajný nový listinný dôkaz pripojila k svojmu odvolaniu žalovaná 2, nemohla nič zmeniť na predchádzajúcich záveroch odvolacieho súdu, keďže išlo o fotokópiu, bez predloženia originálu, pričom z uvedenej fotokópie nevyplýva, kedy bola vyhotovená (napr. či nebola vyhotovená dodatočne) a kým, a za situácie, kedy uzavretie zmluvy o pôžičky s jednoznačným obsahom preukázal žalobca predložením zmluvy o pôžičke, so všetkými náležitosťami, opatrenej podpismi žalovaných 1, 2, overených na notárskom úrade. V odvolaní žalovanej 2 neboli uvedené žiadne také skutočnosti, ktoré by boli spôsobilé dosiahnuť zmenu napadnutého rozhodnutia prvoinštančného súdu.

29/ Odvolací súd z uvedených dôvodov napadnutý (čiastočný) rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny (§ 387 ods. 1, ods. 2 CSP), včítane vecne správneho výroku o trovách konania.

30/ O nároku na náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania (medzi žalobcom a žalovanou 2) rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1, § 453 ods. 3 CSP a žalobcovi ako úspešnej strane sporu priznal voči žalovanej 2 nárok na náhradu trov odvolacieho aj dovolacieho konania v plnom rozsahu.

31/ Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zák. č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších zákonov, § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods.1 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods.1 prvá veta CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods.2 CSP).

Dovolaťel musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolaťela musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a/ dovolaťelom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolaťelom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c/ dovolaťel v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods.2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods.1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods.2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolaťel uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods.2 CSP).